

SEPTINTOJI PAMOKA

Bendravimas

Derėtų dar kartą mokiniams priminti, kad norėdami atkreipti nepažįstamo pašnekovo dėmesį pirmiausia sakome *atsiprašau*, o tik tada klausiame informacijos ar perklausiame, jei neišgirdome. Jei situacija familiari, dėmesį atkreipiame žodžiais *žiūrėk* ir *klausyk*. Taip pat mokytojui derėtų paaiškinti žodžių *prašau*, *prašom* ir *prašyčiau* vartojimo skirtumus.

Žodynas

Pateikiamas gana ilgas žodžių, reikalingų kalbant apie namus, sąrašas. Mokiniai turėtų pasirinkti tuos žodžius, kurie jiems svarbiausi, ir pamažu juos išmokti. Mokytojas galėtų sugalvoti daugybę bendravimo situacijų, kur mokiniai aktyviai taikytų šią leksiką, pavyzdžiui, poromis ar grupėmis vaidinti, kad nuomojamas ar parduodamas namas arba butas, projektuojama ir pan. Galima parengti papildomų klausimų užduočių, kad mokiniai klausydami galėtų piešti įvairius daiktus, esančius kambaryje.

Mokytojas turėtų paaiškinti mokiniams, kuo skiriasi žodžių *namas* (pastatas) ir *namai* (vieta, kur gyvenu) vartojimas. Mokytojas su mokiniais galėtų pasikalbėti apie žmonių gyvenimo sąlygas ir buitines kultūras Lietuvoje, palyginti su kitomis šalimis.

Žodyne yra kambario pavadinimas *miegamasis*. Kol kas nevertėtų mokytis šio žodžio linksniavimo. Siūlytume pateikti tik vardininko ir vietininko formas (jei to reikia pratimuose).

Gramatika

1. Daiktavardžių linksniai. Naudininkas.

Mokytojas turėtų atkreipti mokinių dėmesį, kad vienaskaitos naudininko formos tokių daiktavardžių kaip *tėvas* ir *sūnus* baigiasi vienodai, tačiau daugiskaitos galūnės skiriasi.

Taip pat turėtų būti atskirai pakalbėta apie tokių moteriškosios giminės daiktavardžių kaip *katė*, *vyšnia*, *akis* vienaskaitos naudininko formų vienodą tarimą ir skirtingą rašybą.

Vertėtų pristatyti tokias naudininko linksnio reikšmes: **objekto** (su veiksmažodžiais *dėkoti*, *padėti*, *rašyti*, *dovanoti*, *aiškinti* ir pan.) ir **subjekto** (su beasmeniais veiksmažodžiais, kurie pristatomi šioje pamokoje, ir negiminine būdvardžių forma).

2. Būdvardžių linksniai. Naudininkas.

Mokytojas turėtų atkreipti mokinių dėmesį, kad vyriškosios giminės būdvardžių ir su jais einančių daiktavardžių tiek vienaskaitos, tiek daugiskaitos naudininko formos skiriasi.

Mokytojas turėtų organizuoti daugiau pratybių žodžiu, kad mokiniai įtvirtintų šias savo žinias.

3. Asmeninių įvardžių linksniai. Naudininkas.

Kalbant apie asmeninių įvardžių naudininką, vertėtų prisiminti ir žodžius *šis*, *ši*, *tas*, *ta*, parodyti mokiniams, kad jų naudininkas toks pat kaip būdvardžių: *šiam žaliam*, *šiai žaliai*, *tam geram*, *tai gerai*.

5. Būdvardis. Negimininė forma.

Mokytojas turėtų paaiškinti ne tik iš ko ir kaip sudaromos šios formos, bet ir tai, kad negimininė būdvardžio forma kirčiuojama kaip vyriškosios giminės būdvardis. Ypač tai aktualu formoms, kurios baigiasi **-a**, nes tada šie žodžiai sutampa su moteriškosios giminės būdvardžiais: *geras* – *gera* ir *gera* (pabraukti kirčiuoti skiemenys). Be to, reikėtų akcentuoti, kad negimininės būdvardžių formos eina tik tarinio dalimi. Jos niekada nestovi pažyminio pozicijoje.

7. Veiksmazodžiai *reikėti, trūkti, patikti*.

Mokytojas taip pat turėtų atkreipti dėmesį į neigiamąsias šių žodžių formas (*nereikia, netrūksta, nepatinka*) ir paaiškinti, kad linksnių valdymas išlieka tas pats.

8. Veiksmazodis. Tariamoji nuosaka.

Mokiniam turėtų būti paaiškinta, kad dabartinėje lietuvių kalboje vartojamos ir ilgosios, ir trumposios tariamosios nuosakos daugiskaitos pirmojo ir antrojo asmenų formos. Spėjame, kad ilgosios formos šiuo metu dažniau vartojamos, tačiau statistinių tyrimų nėra. Taigi mokiniai turėtų suprasti ir tas, ir tas, o mokytis ir vartoti gali pasirinkti tas formas, kurios, jų nuomone, yra lengvesnės, paprastesnės.

9. Sąlygos raiška.

Mokytojas stipresnei grupei galėtų paaiškinti, kad sakinių modelis su tariamąja nuosaka gali būti vartojamas ir kalbant apie ateitį, pavyzdžiui, *Jei rytoj būtų geras oras, važiuotume prie jūros*. Jei mokiniai yra silpnesni, šių dviejų modelių painioti nevertėtų.

1 užduotis. Perskaitykite pokalbius arba jų paklauskite ir pažymėkite, teisingas ar neteisingas teiginys.

Filipas nori išnuomoti butą draugui, kuris atvažiuos iš Prancūzijos.

<i>Teiginys</i>	<i>Taip</i>	<i>Ne</i>
1. Filipas ieško buto draugui.	+	
2. Vonia ir tualetas atskirai.		+
3. Bute nėra baldų.		+
4. Name yra liftas.	+	
5. Butas kainuoja 300 eurų su mokesčiais.		+

Veronika gatvėje klausia kelio.

<i>Teiginys</i>	<i>Taip</i>	<i>Ne</i>
1. Veronika nori nueiti į kavinę.		+
2. Prieš „Vakaro“ kavinę reikia pasukti į dešinę.		+
3. Latvių gatvė yra netoli „Vakaro“ kavinės.	+	
4. Knygynas yra už daržovių parduotuvės.	+	

Martynas ruošia vakarienę.

<i>Teiginys</i>	<i>Taip</i>	<i>Ne</i>
1. Martynas neranda virdulio.	+	
2. Svogūnai yra kartu su aliejumi.		+
3. Martynas žino, kada grįš mama.		+
4. Po darbo mama dar turi reikalų.	+	
5. Mantas žino, kas kur virtuvėje yra.		+

3 užduotis. Perskaitykite tekstą. Baikite sakinius.

Galimi atsakymų variantai.

1. Mieste yra pilkos gatvės, aukšti namai, šimtai (daug) mašinų. / trūksta laisvės.
2. Mantui labai patinka kaime.
3. Kaime jis gali bėgioti, pasivaikščioti po mišką, būti prie upės, važinėti dviračiu.
4. Šuo taip pat nori į kaimą.
5. Berniukui nepatinka dirbti darže.
6. Šuo mėgsta bėgioti tarp gėlių.

4 užduotis. Perskaitykite atsakymus ir parašykite klausimus.

1. Kas	3. Ko	5. Kiek	7. Kada
2. Ko	4. Koks	6. Ką	8. Kas

6 užduotis. Jūs skambinate telefonu ir norite paklausti informacijos.

Atliekant šią užduotį, mokytojas galėtų duoti informaciją „draugui“ ir „butų nuomos / namų pardavimo agentui“.

<i>draugui</i>	<i>butų nuomos / namų pardavimo agentui</i>
<p>Kvietimas</p> <p><i>Kviečiu jus į gimtadienį!</i> <i>Šventė vyks rytoj,</i> (įrašykite datą). <i>Laukiu jūsų „Užupio“ kavinėje 18 val.</i> <i>Iki pasimatymo ☺!</i></p>	<p>I variantas</p> <p>Nuomojame butą Miško gatvėje. Butas yra trečiame aukšte, su balkonu. Yra du kambariai, virtuvė ir vonia su tualetu. Puikus interneto ryšys. Po namu yra automobilio stovėjimo vieta. Netoli yra troleibusų ir autobusų stotelė. Iki centro – 15 min.</p> <p>II variantas</p> <p>Dviejų aukštų namas yra gražioje vietoje, prie Europos parko, 17 km iki miesto centro. Pirmame aukšte yra virtuvė, didelė svetainė ir dušas, o antrame – trys miegamieji ir vonia su tualetu.</p> <p>Prie namo yra kiemas, garažas. Iki autobuso stotelės – 200 metrų.</p>

7 užduotis. Įrašykite klausiamuosius žodžius. Atsakykite į klausimus.

1. <i>Kaip</i>	3. <i>Ar</i>	5. <i>Ar</i>	7. <i>Kada</i>	9. <i>Koks / Kur</i>
2. <i>Ką / Kaip</i>	4. <i>Kelintame</i>	6. <i>Kelintas / Koks</i>	8. <i>Kur</i>	10. <i>Kiek</i>

9 užduotis. Apžiūrėkite šiuos du viešbučio kambarius. Pažymėkite, kurį kambarį apibūdina šie teiginiai.

	<i>Teiginys</i>	<i>Pirmasis kambarys</i>	<i>Antrasis kambarys</i>
1.	Ant stalo stovi stiklinė.		+
2.	Ant sienos kaba lentyna.	+	
3.	Ant sienos nėra paveikslo.		+
4.	Kambaryje yra patogus fotelis.	+	
5.	Ant lubų kaba lempa.	+	
6.	Ant palangės nėra gėlių.		+
7.	Ant lango kaba užuolaidos.	+	
8.	Kampe stovi šviestuvai.		+
9.	Kambaryje nėra televizoriaus.	+	
10.	Ant grindų nėra kilimo.	+	
11.	Ant staliuko yra indas su vaisiais.	+	
12.	Kambaryje yra kėdė.		+

13.	Ant grindų yra kilimas.		+
-----	-------------------------	--	---

10 užduotis. Perskaitykite viešbučių reklamas.

Viešbučių pasirinkimas:

- a) 2
- b) 5
- c) 4, 1
- d) 5
- e) 1
- f) 3

12 užduotis. Klausydami teksto pažymėkite, kas kur stovi kambaryje.

Siūlytume iš pradžių perskaityti visus pratime teikiamus baldų pavadinimus, prisiminti, ką jie reiškia.

Tomas Sveikà, Ègle.

Eglè Lãbas, Tõmai. Kaip gyvenì? Kàs naujo?

Tomas Viskas puikù, jau turime naujùs svetaĩnès baldùs!

Eglè Õ, tù seniaĩ norėjai naujù! Papãsakok, kokiè jiè.

Tomas Tai didelè spinta, sofà, dù fõteliai, mãžas staliukas. Bè tõ, dár didelis stãlas iĩ šèšios kèdès.

Eglè Kokiõs spalvõs sofà iĩ fõteliai?

Tomas Žali, õ spinta iĩ stãlas sù kèdèmìs – juõdi.

Eglè Turètų gražiaĩ atrõdyti jùsų didelèjè svetaĩnèje. Õ kaip tiè visi baldai stõvi?

Tomas Kai įeinì prõ durìs, dešìnèjè pùsèje, kampè, stõvi sofà iĩ fõteliai. Sofà stõvi kampù iĩ labai gražiaĩ atrõdo.

Tomas Spinta taip pat dešìnèjè pùsèje, toliaù, kampè. Taip spintos iĩ fõteliõ yrà lãngas.

Eglè Õ kuĩ Vidos pianinas?

Tomas Pianinà pastãtème priè galinès sienes, tarp langù.

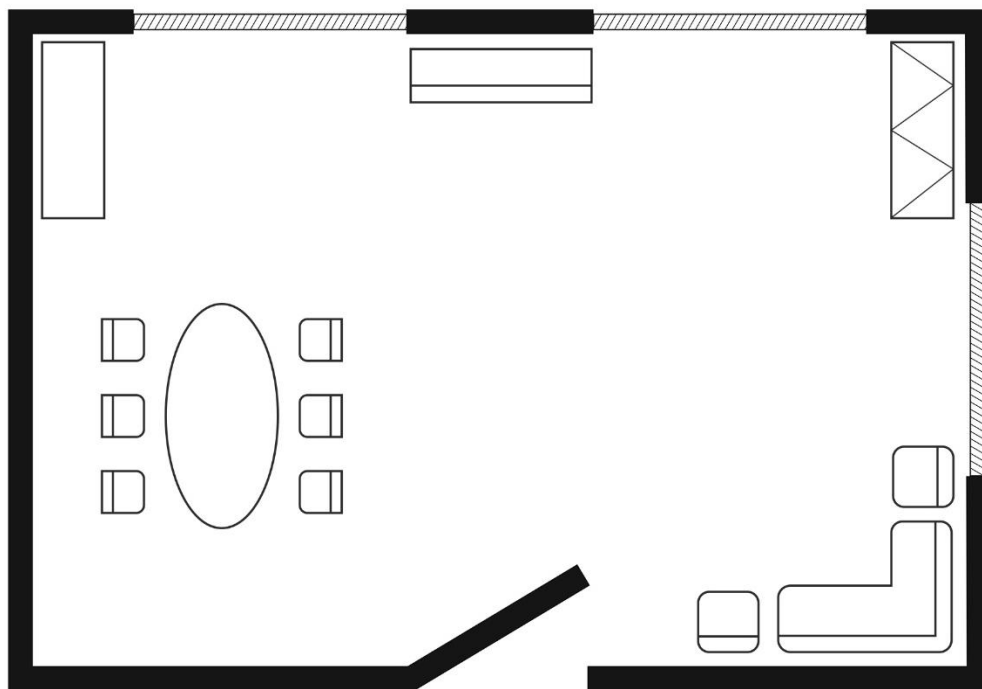
Eglè Õ kuĩ knygù lentýnos? Teĩ tièk daũg knygù.

Tomas Lentýnos, kaip iĩ bũvo, kairèjè pùsèje, kampè, priè lãngo, kai žiurì įėjęs į kambarì. Prièš lentýnas yrà spinta.

Eglè Ahã. Viskas? Õ kuĩ stãlas sù kèdèmìs?

Tomas Kai įeinì prõ durìs, kairèjè pùsèje. Labai patogù, netoli virtùvès, gãlìma greitai atnèšti aĩt stãlo valgiùs. Ateĩk į sveçiùs iĩ pamatýsi!

Eglè Åçiù, mielaĩ!

1 pratimas. Raskite poras.

Perspėkite mokinius, kad yra tik po vieną porą.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
D	A	G	J	B	H	I	E	C	F

2 pratimas. Parašykite, kokie buvo klausimai.

Mokytojas turėtų paaiškinti mokiniams, kad žodis, apie kurį klausiama, paprastai yra sakinio pabaigoje, jį akcentuojame intonacija, loginiu kirčiu. Pavyzdžiui, **naujos mašinos reikia tėvui**. Klausimas – **kam reikia?** Jeigu teiginys skambėtų taip: **tėvui reikia naujos mašinos**, tai klausimas būtų toks: **ko reikia tėvui?**

1. Ko trūksta Jonui?	8. Su kuo šeštadienį eisi į teatrą?
2. Kam reikia naujos mašinos?	9. Kur važiuosite savaitgalį su broliu?
3. Ko tau reikia?	10. Kur eisi po paskaitų? / Ką veiksi / darysi po paskaitų?
4. Kuo / Kaip važiuosime į Kauną?	11. Kada atvažiavai ... (į Lietuvą / į Vilnių ir pan.)?
5. Kur yra Rumšiškės?	12. Kiek kilometrų yra nuo Vilniaus iki Trakų?
6. Kam Dariui trūksta pinigų?	
7. Kam dovanosi tą receptų knygą?	

4 pratimas. Sudarykite 9 sakinius.

Atsakymų pateikta daugiau.

1. Atsiprašau, kelintame aukšte yra jūsų butas?
2. Atsiprašau, ar galėčiau paklausti?
3. Atsiprašau, kas nuomoja butus studentams?
4. Atsiprašau, kur yra vonia?
5. Atsiprašau, kiek kainuoja buto nuoma?
6. Atsiprašau, kiek kambarių yra bute?
7. Atsiprašau, kaip nueiti į universitetą?
8. Atsiprašau, kad vėluoju.
9. Atsiprašau, kada galiu ateiti pažiūrėti buto?
10. Atsiprašau, koks interneto slaptažodis?
11. Atsiprašau, ar čia yra internetas?

5 pratimas. Paklauskite informacijos pagal pavyzdį. Atsakykite į klausimus.

Čia pateikti tik sudaryti klausimai. Atsakymus mokinys turi parašyti pats.

1. Jo butas yra dviejų kambarių. (ji) Kiek kambarių yra jos bute? –
2. Ant stalo stovi trys puodeliai ir vaza. (ant spintelės) Kas stovi ant spintelės? –
3. Tėvas parvažiuos pirmą valandą. (brolis) Kada / Kelintą valandą parvažiuos brolis? –
4. Puodas kainuoja dvidešimt du eurus. (keptuvė) Kiek kainuoja keptuvė? –
5. Mano brolis gyvena centre. (sesuo) Kur gyvena tavo sesuo? –
6. Čia draugo rankšluostis. (šampūnas) Kieno čia šampūnas? –

7. Kėdė yra virtuvėje. (*stalas*) Kur yra stalas? –
8. Butas kainuoja brangiai. (*namas*) Kiek kainuoja namas? –

6 pratimas. Raskite žodžius.

Su pavyzdžiu yra 19 žodžių, bet nebūtina rasti visų. Galima pasiūlyti, pavyzdžiui, rasti kuo daugiau žodžių per 2 minutes.

N	A	M	A	S		G	R	I	N	D	Y	S
D	V		S	T	O	G	A	S				L
U	I			A		L	A	N	G	A	S	U
Š	R	B	A	L	D	A	I				I	B
A	T	U	L	A	U	I	S	O	F	A	E	O
S	U	T	O	S	R	P					N	S
	V	A	V		Y	T	V	O	N	I	A	
	É	S	A		S	A	S	P	I	N	T	A
	S	V	E	T	A	I	N	É	K	É	D	É
P	R	I	E	Š	K	A	M	B	A	R	I	S

8 pratimas. Raskite poras.

Reikėtų pasakyti, kad kai kur galimi keli variantai.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
E	J, D	A	G	H	I	C, E, I	D, J	B	F

9 pratimas. Vietoj paveikslukų ir skaičių parašykite žodžius.

1. Kambaryje yra šešios kėdės.
2. Ant sienos kaba *keturios lentynos*.
3. Prie lango stovi *viena spinta*.
4. Lentynoje yra *dvylika puodelių*.
5. Stalčiuje yra *dvidešimt keturi peiliai* ir (*dvidešimt keturios*) šakutės.
6. Spintelėje yra *šešiolika stiklinių*.
7. Prieškambaryje stovi *vienas veidrodis*.
8. Miegamajame yra *dvi lovos*.

12 pratimas. Perskaitykite sakinius. Paryškintus žodžius pakeiskite taip, kad jie reikštų būseną.

1. Kokia **įdomi** knyga! – Taip, tikrai *įdomu* ją skaityti.
2. Šitas parkas labai **gražus**. – Taip, čia labai gražu.
3. Koks **malonus** tavo direktorius. – Taip, man su juo visada *malonu* bendrauti.
4. Tavo gimtadienis labai **linksmas**. – Taip, visiems tikrai *linksma*.
5. Ar tu visada toks **piktas**? – Ne, man *pikta*, kad negaliu važiuoti į ekskursiją.

6. Koks **nuobodus** filmas. – Tikrai, žiūrėk, žmonėms salėje *nuobodu*.
7. Šiandien **šalta** diena. – Man taip pat labai *šalta*.
8. Šią vasarą jūros vanduo labai **šiltas**. – Taip, šią vasarą tikrai *šilta*.
9. Koks **mielas** vaikas! – Taip, *miela* žaisti su mažais vaikais.
10. Šioje kavinėje labai **skanus** šokoladinis pyragas. – Taip, čia viskas labai *skanu*.

13 pratimas. Parinkite tinkamą žodį ir įrašykite į sakinius.

Galimi atsakymų variantai.

1. Kaip *malonu*, kad tave sutikau.
2. Šiomet labai *šlapias* ruduo.
3. Ekskursija man nepatinka. Man čia *nuobodu*.
4. Šiandien lauke labai *šlapia*.
5. Šis filmas – *nuobodus*, neik jo žiūrėti.
6. Tavo mama labai *maloni* moteris.
7. Koks *įdomus* paveikslas.
8. Man visada *įdomu* pakalbėti su menininkais.
9. *Keista*, kad tu nemėgsti ledų ir torto.

14 pratimas. Sudarykite sakinius. Žodžių tvarka yra gera.

1. *Broliai trūksta stiklinės ir lėkštės.*
2. *Tėvui patinka sūnaus butas.*
3. *Sesei reikia pinigų.*
4. *Man patinka Vilniaus senamiestis.*
5. *Jurgis perka naują paveikslą.*
6. *Prie namo yra didelis sodas.*
7. *Vaikas nori naujo dviračio.*
8. *Butui trūksta naujų baldų.*
9. *Man reikia patogios kėdės.*
10. *Veidrodis kaba prieškambaryje ant sienos.*

16 pratimas. Džonui labai sunku mokytis lietuvių kalbos. Apie tai jis parašė laiške savo draugui Mikui. Mikas jam atsakė. Baikite Miko laišką, įrašydami veiksmažodžių tariamąją nuosaką.

Sveikas, Džonai,
rašai, kad lietuvių kalba labai sunki. Aš (manyti) manyčiau, kad gramatika nėra tokia sunki, kaip *galėtų* pasirodyti iš pirmo žvilgsnio. Jei aš *studijučiau* šią kalbą, *norėčiau* daug kalbėti su lietuviais. Ir visai man *būtų* nesvarbu, kad iš pradžių žodžius *sakyčiau* netaisyklingai. Svarbu, kad žmonės mane *suprastų*. Linkiu tau sėkmės!

17 pratimas. Parašykite naudininką.

Man patinka daug skaityti. Aš visada pavydžiu broliui Arnui, kad jis turi daug knygų. Brolis pataria *draugams*, ką skaityti. Jis skolina *jiems* knygas. Bet kartais jie pamiršta broliui jas gražinti. Šeštadienį bus brolio gimtadienis, todėl aš noriu nupirkti *jam* dovanų gerą knygą. Bet nupirkti *tai knygai* reikia 20 eurų, o aš tiek neturiu. Paprašysiu mamos, kad paskolintų *man* pinigų. Aš juos *mamai* gražinsiu, kai tik turėsiu.

Rytoj aš paskambinsiu *draugei Rūtai*. Mums reikia pasikalbėti apie brolio gimtadienį. Rūta iškeps *jam* pyragą.

18 pratimas. Parašykite sakinių su šiais veiksmažodžiais.

1. *Mes dėkojame jums už knygas.*

2. *Aš duodu / duosiu svečiams rankšluostį.*
3. *Tu siunti / siysi draugui žinutę.*
4. *Padavėjas siūlo mums kavos.*
5. *Draugai dovanoja / dovanos draugui paveikslą.*
6. *Jie perka / pirks sūnui naują stalą.*
7. *Mama verda / virs jums pietus.*
8. *Aš kepu / kepsiu draugėms pyragą.*

19 pratimas. Parinkite ir įrašykite tinkamą žodžio formą.

1. Labai malonu su *jumis* susipažinti.
2. Aš *tau* rytoj paskambinsiu.
3. Išvažiuoji į Paryžių? Kada mes *tave* pamatysime?
4. Manau, tu visai nepažįsti *manęs*.
5. Ar *jums* patinka mano butas?
6. Jie dažnai rašo *mums* laiškus, o kartais atvažiuoja į svečius pas *mus*.
7. Kaip pas *mus* patinka *tavo* naujiems draugams? Ar *jiems* linksma?
8. *Man* nepatinka, kad tu imi *mano* daiktus.

20 pratimas. Parinkite ir įrašykite tinkamą žodį.

Galimi atsakymų variantai (daugiskaita vietoj vienaskaitos ir atvirkščiai).

1. Tas namas yra *mūsų* šeimos.
2. Egle ir Rūta, kviečiu *jus* papietauti.
3. Atsiprašau, pone, norėčiau *jūsų* paklausti.
4. Tomai, kam *tau* / *joms* reikia tiek daug knygų?
5. Ką *tu* nori *man* / *mums* pasakyti?
6. *Mano* / *Mūsų* draugai – labai puikūs žmonės. *Man* / *Mums* su *jais* labai įdomu.
7. Ką *tu* veiksi šeštadienį?
8. Nelaukite *manęs*, aš vėluosiu.
9. Čia laiškas *tavo* draugėms? Ką *tu* *joms* rašai?
10. Atvažiavo mano draugės. Aš su *jomis* susipažinau universitete.

21 pratimas. Parašykite, koks atstumas tarp šių miestų. Vartokite konstrukciją nuo ... iki.

1. *Nuo Vilniaus iki Klaipėdos yra trys šimtai kilometrų.*
2. *Nuo Marijampolės iki Vilniaus yra šimtas trisdešimt kilometrų.*
3. *Nuo Šiaulių iki Panevėžio yra septyniasdešimt kilometrų.*
4. *Nuo Alytaus iki Vilniaus yra šimtas dešimt kilometrų.*
5. *Nuo Ukmergės iki Utenos yra šešiasdešimt septyni kilometrai.*
6. *Nuo Panevėžio iki Pasvalio yra trisdešimt aštuoni kilometrai.*
7. *Nuo Palangos iki Klaipėdos yra dvidešimt penki kilometrai.*

22 pratimas. Atsakykite į klausimus. Sakydami laiką vartokite konstrukciją nuo ... iki.

Galimi atsakymų variantai.

1. *Aš miegu nuo vienuoliktos / vienuolikos iki septintos / septynių.*
2. *Aš dirbu nuo aštuntos / aštuonių iki penktos / penkių.*
3. *Aš atostogausiu nuo birželio dešimos iki dvidešimt ketvirtos (dienos).*
4. *Aš būsiu Lietuvoje nuo liepos pirmos iki rugpjūčio septintos (dienos).*
5. *Aš studijuoju ...*

23 pratimas. Paprieštaraukite.

1. Ar susitiksime po spektaklio? – Ne, *geriau prieš spektaklį.*
2. Gal pavalgykime vakarienę prieš filmą? – Ne, *geriau po filmo.*
3. Gal pasveikinkime draugą prieš pietus? – Ne, *geriau po pietų.*
4. Ar dar susitiksiu tave prieš atostogas? – Ne, *susitiksime po atostogų.*
5. Ar prieš vestuves važiuosite į kelionę? – Ne, *(į kelionę) važiuosime po vestuvių.*
6. Gal prieš pietus gersite kavos? – Ne, *gersime po pietų.*
7. Ar Jonas bus tik po valandos? – Ne, *jis buvo prieš valandą.*
8. Ar į muziejų eisime prieš pamokas? – Ne, *eisime po pamokų.*
9. Ar visus darbus reikia baigti prieš savaitgalį? – Ne, *reikia baigti / galima baigti po savaitgalio.*
10. Ar namo grįši tik po švenčių? – Ne, *(namo) grįšiu prieš šventes.*

24 pratimas. Įrašykite prielinksnius nuo, iki, po, per, prieš. Prielinksniai gali kartotis.

1. *Po pietų eisiu apžiūrėti naujo buto.*
2. *Tomai, paskambink man prieš darbą.*
3. *Prekybos centras dirba nuo aštuntos ryto iki dešimos vakaro.*
4. *Per / Prieš pertrauką Rokas su draugais eina į kavinę.*
5. *Prieš mėnesį buvome Rygoje, o po savaitės važiuosime į Taliną.*
6. *Per / Prieš atostogas aš perskaičiau kelias knygas.*
7. *Turgus pradeda dirbti anksti, nuo šešių.*
8. *Egle, paskubėk, bankas dirba tik iki penkių.*
9. *Pyragas iškepa per pusę valandos.*
10. *Prieš savaitę Tomas išsinuomojo naują butą.*
11. *Lėktuvas išskrenda po valandos.*
12. *Mes pietaujame nuo pirmos iki antros.*

26 pratimas. Perskaitykite ir sudėkite teksto pastraipas eilės tvarka.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
B	E	D	F	C	A

27 pratimas. Perskaitykite skelbimus. Sujunkite tuos, kurie tiktų vienas kitam.

Galimi atsakymų variantai.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
E	D	E	D, F, B	F, B	A	H	F

28 pratimas. Klausydami įrašo pažymėkite, kur kambaryje yra koks svečias. Žemiau parašykite, ką svečiai veikia.

Šiańdien Virginijos Stumbrienės gimimo dieną. Ji yra labai maloni ir draugiška moteris, pats ją atėjo daug svečių. Visi laukia, kada šeimininkė iš virtuvės atneš savo puikų tortą ir skanią kavą. Tókią kavą móka virti tik ji. Sáulius Šernas stóvi prieš lango ir pászakoja apie savo paskutinę kelióne. Irená ir Kęstas Briedžiai ánt sófos vartó nuotraukų albumą. Jónui Kiškiui pászakojimas visai neįdomus. Jis stóvi prieš knygų lentynų ir apžiúrinėja Stumbrių knygás. Pėtras Vilkas klauso pászakojimo sėdėdamas prieš váislių stalo – jis vis dár válgo mėsós valgius ir salotás. Aldoná Kiškienė ir Miglė Vilkienė sėdi fóteliuose prieš mážo staliuko ir žiúri naujus žurnalus. Šeimininkas Linas Stumbrys stóvi prieš lango už sófos ir žiúri, ká kieme veikia vaikai.

Virginija Stumbrienė yra virtuvėje. Ji turi atnešti tortą ir kavą.

Saulius Šernas stovi prie lango ir pasakoja apie kelionę.

Irena Briedienė sėdi ant sofos ir varto nuotraukų albumą.

Kęstas Briedis sėdi ant sofos ir varto nuotraukų albumą.

Jonas Kiškis stovi prie knygų lentynų ir apžiúrinėja knygas.

Petras Vilkas klauso pasakojimo sėdėdamas prie vaisių stalo.

Aldona Kiškienė sėdi fotelyje ir žiúri naujus žurnalus.

Miglė Vilkienė sėdi fotelyje ir žiúri naujus žurnalus.

Linas Stumbrys stovi prie lango už sofos ir žiúri, ká kieme veikia vaikai.

29 pratimas. Paklauskite ir pasakykite pagal pavyzdį.

Tu gali parašyti láišką.

Mēs norime šókti.

Júrgis pėrka búta.

Jiė skaító gėrą knygą.

Aĩ jūs parduodate námą?

Áš galiú padėti.

Jiė važiuoja į káimą.

Mēs padedame mámai.

Studeńtai linksmaĩ kalba.

Tu nenóri žiúreti filmo?

Áš nenóriu klausyti múzikos.

Gál tu pagrósi gitarà?

Tu galėtum parašyti láišką.

Mēs norėtume šókti. / Mēs norėtumėme šókti.

Júrgis pėrktų búta.

Jiė skaitytų gėrą knygą.

Aĩ jūs parduotute námą? / Aĩ jūs parduotumėte námą?

Áš galėčiau padėti.

Jiė važiuotų į káimą.

Mēs padėtume mámai. / Mēs padėtumėme mámai.

Studeńtai linksmaĩ kalbėtu.

Tu nenorėtum žiúreti filmo?

Áš nenorėčiau klausyti múzikos.

Gál tu pagrotum gitarà?

30 pratimas. Paklauskite ir pasakykite pagal pavyzdį, kas kam patinka.

Tù, kinas.	<i>Táu patiñka kinas.</i>
Jis apelsinai.	<i>Jám patiñka apelsinai.</i>
Mės, Vilnius.	<i>Mùms patiñka Vilnius.</i>
Jì, ledaĩ.	<i>Jái patiñka ledaĩ.</i>
Jūs, kavà.	<i>Jùms patiñka kavà.</i>
Tòmas, mašinos.	<i>Tòmui patiñka mašinos.</i>
Brólis, mùzika.	<i>Bróliui patiñka mùzika.</i>
Sėšė, jūra.	<i>Sėsei patiñka jūra.</i>
Paūlius, kompiūteriai.	<i>Paūliui patiñka kompiūteriai.</i>
Jiė, keliáuti.	<i>Jiems patiñka keliáuti.</i>
Mės, šókti.	<i>Mùms patiñka šókti.</i>
Jòs, dainúoti.	<i>Jóms patiñka dainúoti.</i>
Katė, píenas.	<i>Kātei patiñka píenas.</i>
Sùnùs, šokoládas.	<i>Súnui patiñka šokoládas.</i>

31 pratimas. Paklauskite ir įrašykite praleistas raides.

síena, kriauklė, krėmas, peĩlis,
keptuvė, kėdė, mėdis, lėkštė,
gėlė, šviesà, keityklà, kiėmas,
užúolaida, véidrodis, rañkšluostis,
úoga, vonià, sòdas, puodėlis,
vanduõ, mokyklà, júodas, põnas

32 pratimas. Paklauskite ir pažymėkite, kuriuose sakiniuose girdite šiuos žodžius.

A	B	C
1. Reikia <i>lipti</i> aukštyn.	1. Aĩ tàvo nãmas <i>áukštas</i> ?	1. Màno stãlas <i>júodas</i> .
2. <i>Liftas</i> šiañdien neveikia.	2. Jis <i>atrodė</i> labai liūdnas.	2. Mūsų <i>sòdas</i> labai didelis.
3. Atsargiaĩ, čià yrà <i>laiptai</i> .	3. Kažkàs ištepė <i>véidrodi</i> .	3. Mėdis jaũ iki <i>stógo</i> .
4. Rùdenį mėdžių <i>lãpai</i> geltóni.	4. Keliñtas tàvo <i>aũkštas</i> ?	4. Mán reikia naũjo <i>púodo</i> .

A	B	C
1. Laiptai – 3	1. Áukštas – 1	1. Sodas – 2
2. Lapai – 4	2. Aũkštas – 4	2. Stogas – 3
3. Liftas – 2	3. Atrodė – 2	3. Puodas – 4
4. Lipti – 1	4. Veidrodis – 3	4. Juodas – 1

33 pratimas. Paklauskite ir pabraukite kirčiuotus skiemenis.

paklòdė, aĩtklodė, pagálvė, aũkštas, svetaĩnė, virtuvė, áukštas, užúolaida, palángė, garãžas, mašinà, šampūnas, rañkšluostis, stáltiesė, pavėikslas, lėmpa, kilimas, keptuvė, šaukštėlis, lėkštutė, virduľys